ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ของบุคลากรโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

โดย
นายชัยธัช เกลี้ยงพิบูลย์

กรมการแพทย์
โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของบุคลากร โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี

ชัยธัช เกลี้ยงพิบูลย์
กฤษณ์ กระตุดเงิน
สุภาวรรณ แก้วทวี

กลุ่มงานดิจิทัลการแพทย์ ภารกิจด้านการพัฒนาระบบสุขภาพ
โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. 2569

ชื่อเรื่อง : ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของบุคลากร โรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี
ผู้วิจัย : นายชัยธัช เกลี้ยงพิบูลย์ นายกฤษณ์ กระตุดเงิน และนางสาวสุภาวรรณ แก้วทวี

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ของบุคลากรโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี กลุ่มตัวอย่างได้แก่บุคลากรทุกระดับที่ปฏิบัติงานในสังกัดโรงพยาบาลมะเร็งลพบุรี จำนวน 249 คน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็นแบบตามสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามออนไลน์ ประกอบด้วยข้อมูล 4 ส่วน ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญและทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีอัลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1 เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน 2569 ถึง 30 สิงหาคม 2569 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยภาพรวมสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ใน 3 มิติหลัก เริ่มจากด้านความรู้ พบว่าบุคลากรเกินกว่าครึ่งมีความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 50.2 ในขณะที่สัดส่วนที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 49.8 และไม่มีผู้ใดเลยที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความรู้ในระดับสูง แม้ระดับความรู้จะค่อนข้างจำกัด แต่ในด้านทัศนคติกลับพบว่าบุคลากรมีมุมมองเชิงบวกและให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยมีทัศนคติจัดอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.6 และระดับสูง ร้อยละ 47.4 โดยไม่พบผู้ที่มีทัศนคติในระดับต่ำเลย ทว่าเมื่อพิจารณาถึงด้านการปฏิบัติจริงในการทำงาน พบว่าพฤติกรรมด้านความปลอดภัยส่วนใหญ่ยังคงเกาะกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 65.5 รองลงมาคือระดับต่ำ ร้อยละ 18.5 และมีบุคลากรเพียงร้อยละ 16.1 เท่านั้นที่สามารถปฏิบัติตามมาตรการในระดับสูง ทั้งนี้ความขัดแย้งระหว่างทัศนคติที่ดีแต่การปฏิบัติยังไม่รัดกุมนั้น เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมการทำงานของสถานพยาบาลที่มีความเร่งรีบแข่งขันกับเวลาและเกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ป่วยส่งผลให้เกิดการละเลยแนวปฏิบัติที่ปลอดภัยไปโดยปริยาย

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้มีปรับปรุงระบบยืนยันตัวตนทางเทคโนโลยีที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งาน เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงที่เกิดจากความเร่งด่วนในการทำงาน ควบคู่ไปกับการพัฒนารูปแบบการตระหนักรู้ภัยไซเบอร์เชิงรุกผ่านการเรียนรู้แบบย่อย นอกจากนี้ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเชิงทดลองเพื่อประเมินประสิทธิผลของนวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดจนศึกษาอิทธิพลของภาระงานที่มีผลต่อการละเมิดนโยบายความมั่นคงปลอดภัย เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน